

Türk Plastik Rekonstrüktif ve Estetik Cerrahi Derneği

36. Ulusal Kurultayı

29 Ekim – 1 Kasım 2014

İstanbul

Program Kitabı

Sivas İl Merkezinde Yatarak Tedavi Gören Yanık Hastalarının Altı Ay Süresi Boyunca Değerlendirilmesi ve Daha Önce Yapılmış Toplum Temelli Bir Çalışma İle Karşılaştırılması

Ömer F. ERİN*, Sarper YILMAZ**, Nazım GÜMÜŞ***

* Şırnak Devlet Hastanesi, Plastik Rekonstrüktif ve Estetik Cerrahi Kliniği.

** Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Plastik Rekonstrüktif ve Estetik Cerrahi Kliniği, Adana.

*** Cumhuriyet Üniversitesi, Sivas.

Giriş: Bu çalışma, Sivas il merkezinde yatarak tedavi edilen yanık hastalarının oranı ve epidemiyolojik özelliklerini altı ay süresince longitudinal olarak göstermek amacıyla planlandı. İkinci amaç, mevcut çalışmanın sonuçlarını daha önce aynı bölgede yapılmış toplum temelli bir çalışma ile kıyaslamaktır.

Gereç ve yöntem: Altı ay boyunca Sivas ilinde yanık nedeniyle hastaneye yatırılan hastalar değerlendirilip, epidemiyolojik verileri incelendi. Bu çalışma, Cumhuriyet Üniversitesi Araştırma ve Uygulama Hastanesi (CÜAUH), Sivas Devlet Hastanesi (SB SDH), Sivas Numune Hastanesi (SB SNH) ve Özel Sivas Anadolu Hastanesinde yanık nedeni ile tedavi edilen hastalar incelenerek yapıldı. Çalışma ileriye dönük planlanmış olup, belirtilen süre içinde tüm yanık vakaları araştırmacılar tarafından ziyaret edilerek gerçekleştirildi. Hastalara çalışma hakkında bilgi verildi ve onamları alındı. Ardından tedavi süreçleri takip edilip, koopere olamayan hastaların demografik bilgileri hasta yakınlarından temin edildi. Araştırmacılar tedavi süreçlerine herhangi bir şekilde katılmadı ve öneride bulunmadı. Yatarak tedavi edilen olgularda cinsiyet ve yaş dağılımı, yanık görülme sıklığı, yerleşim yerine göre dağılım, hane halkı sayısı, yanık nedenlerine göre dağılım, yanığın olduğu mekan, yanık sonrası ilk müdahale, uygulanan tıbbi tedavi, hastanede yatış süresi, yanık yüzdelere göre dağılım, olguların hastaneden çıkış durumları ve tedavi maliyeti araştırılmıştır.

Bulgular: Çalışma boyunca 87 hasta (49 erkek, 38 kadın) yatarak tedavi gördü. Yanıklı hastaların toplam yatan hastalara oranı % 0.38'di. Toplam yanık olgularının %60 gibi bir oranı 7 yaş altındaydı ve büyük çoğunluğu 5 ve üzeri hane halkına sahip ailelere mensuptu.

En sık yaralanma nedenini % 70.1 ile sıcak sıvı yanıkları oluşturmaktaydı. Yanık en sık mutfak (% 41.4) ve oturma odasında (% 31.4) meydana gelmiş ve hastaların büyük çoğunluğuna ilk yardım olarak yaralanma anında soğuk su uygulanmıştı. Olguların büyük çoğunluğu cerrahi müdahale gerektirmeden taburcu edilmişlerdi (%83.9) ve tedavi süresi hastaların %73.6'sı için 1 ile 14 gün arasındaydı. 60 olgu (%68.9) % 10 altında yanık yüzdesine sahipti. Hastanede yatış süreçlerinde uygulanan tedavi maliyeti toplam 137.225 TL (83.308-92.908 S) olup, hasta başına ortalama 1577 TL (957-1067 S) idi.

Tablo 1: Olguların yanık nedenlerine göre dağılımı.

Yanık Nedenleri	Olgu Sayısı	%
Çaydanlıkta kaynar su	38	43.7
Diğer kaynar sıvılar	23	26.4
Elektrik	9	10.3
Alev	6	6.9
Temas	6	6.9
Kızgın yağ	3	3.5
Yıldırım	2	2.3

Tablo 2: Olguların cinsiyete göre dağılımı.

Cinsiyet	Olgu Sayısı	%
Erkek	49	56.3
Bayan	38	43.7

Sonuç: Mevcut çalışmamız bölgede daha önce yapılan toplum temelli çalışma ile kıyaslandığında ciddi bir uyumsuzluk açığa çıkarmıştır. Biz hastane temelli çalışmaların güvenilir bir standart ulusal çaplı kayıt sisteminin yokluğunda, bir bölgenin gerçek yanık travma potansiyelini yansıtmaktan oldukça uzak olduğunu düşünmekteyiz. Toplum temelli çalışmalar, güvenilir kayıt sistemlerinin olmadığı ülkelerde yanık oranlarının gerçek bir değerlendirmesini yapmak için desteklenmelidir.

Kaynaklar

1. Van Rijn OJL, Bouter LM, Meertens RM: The aetiology of burns in developed countries: review of literature. Burns. 1989;15(4):217-21.
2. Yılmaz S, Sezer RE, Karagoz N, Ercocen AR: A population based survey on the incidence of Burn Injuries in Sivas-Turkey. Turkiye Klinikleri J Med Sci. 2010;30(5):1552-60.
3. Kidanu Estifanos Nega, Bernt Lindtjörn: Epidemiology of burn injuries in Mekele Town, Northern Ethiopia: A community based study. Ethiop J Health Dev. 2002;16(1):1-7.
4. Mashreky SR, Rahman A, Chowdhury SM, Gi-ashuddin S, Svanström L, Linnan M, et al. Epidemiology of childhood burn: Yield of largest community based injury survey in Bang-ladesh. Burns. 2008;34(6):856-62.
- 5-Kara İG, Gök S, Horsaanlı O, Zencir M. A population based questionnaire study on the pre- valance and epidemiology of burn patients in Denizli, Turkey. J Burn Care Res. 2008;29(3):446-50.